AAN DE RAAD

Datum opgesteld	15 november 2022	**Behandelend ambtenaar**	M. Boekema
Datum agendering	22 december 2022	**E-mailadres**	m.boekema@waadhoeke.nl
Onderwerp	Herijking AED-beleid 2022-2025	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	R. de Vries		

Samenvatting

In 2019 is door de raad het gemeentelijk AED-beleid van de gemeente Waadhoeke vastgesteld. Een dekkend en betrouwbaar netwerk van AED's vergt echter voortdurende inzet en oog voor actualiteit. Bijna vier jaar na de eerste beleidsnotitie is het daarom noodzakelijk om nieuwe ambities uit te spreken. In de notitie ''Waadhoeke Hartveilig – een *herijking* van het gemeentelijk AED-beleid 2022-2025'' is opgenomen op welke wijze dat gebeurt en welke maatregelen daartoe worden getroffen. De notitie bevat drie incidentele onderdelen: 1. Het oplossen van de 'witte vlekken', 2. Het vervangen van AED's ouder dan tien jaar (maximum levensduur) en 3. Het aanbrengen van buitenkasten voor nu nog binnen hangende AED's. Daarnaast is er nog een structurele component, nl. een jaarlijkse bijdrage in de onderhoudskosten. Tot slot wordt in de notitie uiteengezet hoe de informatievoorziening m.b.t. onderhoud, scholing en levensduur in de voorliggende periode wordt verbeterd.

Voorstel

1. De notitie Waadhoeke Hartveilig – een herijking van het gemeentelijk AED-beleid 2022-2025 conform vast te stellen.
2. De incidentele kosten ad € € 65.500 voor uitvoering van het gemeentelijk AED-beleid te dekken ten laste ''onvoorzien incidenteel''.

Inleiding
Bij een hartstilstand neemt de kans op overleven snel af. De vuistregel is dat de overlevingskansen elke minuut met tien procent afnemen. Sterker nog: na zes minuten circulatiestilstand[1] is er grote kans op blijvende hersenschade. Daarom is het van levensbelang dat er binnen zes minuten een reanimatieburgerhulpverlener (hierna: r-bhv'er) met een Automatische Externe Defibrillator (AED) aanwezig is om te reanimeren: de zogeheten '6-minutenzone'. De gemeente Waadhoeke onderstreept de waarde van een dekkend AED-netwerk en de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerde r-bhv'ers. Om hieraan beleidsmatig richting te geven, stelde uw raad in het voorjaar van 2019 de notitie 'Waadhoeke Hartveilig – het gemeentelijk AED-beleid' vast.

In het voorjaar van 2022 is met stichting Reanimatieonderwijs Noordwest-Fryslân een aantal voortgangsgesprekken gevoerd over de (behaalde) doelen en toekomst van het huidige AED-beleid. Het is mede dankzij dit beleid dat Waadhoeke nu – ruim drie jaar later – beschikt over een compact en relatief betrouwbaar AED-netwerk. Door veranderingen in demografische opbouw (vergrijzing, ontgroening), onderliggende risicofactoren (overgewicht) en socioculturele verschuivingen (leefstijl, individualisering) is de noodzaak om duurzaam in te zetten op een dekkende verspreiding van AED's en voldoende r-bhv'ers echter nog groter geworden.

Bijna vier jaar na de eerste notitie is het daarom noodzakelijk om nieuwe ambities uit te spreken en een verdiepingsslag te maken. In bijgaande notitie – Waadhoeke Hartveilig: een *herijking* van het gemeentelijk AED-beleid 2022-2025 – is opgenomen op welke wijze dat in de voorliggende periode gebeurt (bijlage 1). Op basis van deze beleidsnotitie moeten drie éénmalige acties worden getroffen en bekostigd: de aanschaf van AED's in de 'witte vlekken'[2] en die de maximum levensduur van tien jaar hebben overschreden plus het aanbrengen van buitenkasten voor AED's die momenteel nog binnen hangen. Daarnaast is er nog een structurele component, namelijk een bijdrage in de onderhoudskosten. Deze component borgt dat het netwerk kwalitatief op niveau blijft.

Beoogd (meetbaar) effect
Hiermee is het herijkte AED-beleid van de gemeente Waadhoeke vastgesteld.

Motivering
Argumenten
1.1 Hiermee wordt het herijkte AED-beleid in Waadhoeke vastgesteld
Bij vaststelling wordt het AED-beleid van de gemeente Waadhoeke herijkt. Deze herijking bouwt grotendeels voort op bestaand beleid; 'witte vlekken' worden waar nodig opgelost, er wordt bevorderd dat binnenhangende AED's naar buiten worden verplaatst en er wordt gestimuleerd dat AED's conform

[1] In de volksmond wordt gesproken van een 'hartstilstand', maar een beter woord hiervoor is 'circulatiestilstand'. Door het woord 'hartstilstand' lijkt het alsof het hart helemaal stil staat, maar in feite is de bloedcirculatie gestopt, waardoor de organen geen bloed en zuurstof meer krijgen. https://www.hartstichting.nl/reanimatie/leer-reanimeren/de-5-grootste-misverstanden-over-reanimeren
[2] In het herijkte AED-beleid (zie bijlage 1) is de definitie van een 'witte vlek' als volgt geformuleerd: ''locatie waarvan de AED-check op www.hartstichting.nl/help-mee-met-tijd/reanimatie/AED aantoont dat op de betreffende postcode te weinig AED's 24/7 aanwezig zijn (categorie rood) of waarbij zich binnen een straal van 500 meter vanaf de locatie waar de (gesubsidieerde) AED wordt aangebracht geen andere 24/7 beschikbare AED aanwezig is.''

geldende regels worden onderhouden. Daarnaast is een aantal AED's aan vervanging toe; voor deze 31 AED's wordt aan uw raad gevraagd incidenteel middelen beschikbaar te stellen. Voor het oplossen van de 'witte vlekken' en de te vervangen AED's wordt in de beleidsnotitie voorgesteld de aanschafkosten volledig te dekken vanuit de gemeente. Bij het aanbrengen van buitenkasten voor nu nog binnenhangende AED's zal het om een gedeeltelijke bijdrage gaan.

1.2 Herijking van het beleid is noodzakelijk om een dekkende verspreiding van AED's te garanderen
Teneinde de bereikbaarheid, dekking en het gebruik van AED's te optimaliseren, is herijking noodzakelijk. Waadhoeke heeft weliswaar verhoudingsgewijs weinig witte vlekken, maar om dat ook zo te houden, is het belangrijk dat de AED's betrouwbaar zijn én blijven – dat wil zeggen: de maximum levensduur van tien jaar is niet overschreden. Ook moet de informatievoorziening omtrent het gebruik, het onderhoud en de levensduur van AED's op orde zijn en beschikbaar voor dorps- en wijkbelangen en EHBO- en sportverenigingen. Het herijkte beleid voorziet hierin.

1.3 Er wordt samengewerkt met stichting Reanimatieonderwijs Noordwest-Fryslân
Voor een optimale werking van het reanimatienetwerk geldt de verplichting dat de AED en r-bhv'ers zijn aangemeld bij HartslagNu[3]. Per gebied is er maar één partij partner van HartslagNu. Voor Noordwest-Fryslân is dit stichting Reanimatieonderwijs Noordwest-Fryslân (hierna: de stichting). Deze stichting beschikt via HartslagNu over actuele informatie met betrekking tot het onderhoud van de AED's en het bijhouden van de reanimatievaardigheden van r-bhv'ers. De stichting is daarom samenwerkingspartner voor het gemeentelijk AED-beleid.

2.1 Dit zijn de eenmalige kosten van aanschaf en vervanging van de AED's
Met de uitvoering van het (herijkte) gemeentelijk AED-beleid zijn incidentele kosten gemoeid, die niet in de begroting 2022 zijn opgenomen. Om deze eenmalige kosten te kunnen dekken, wordt uw raad verzocht de benodigde middelen ten laste te brengen van de post ''onvoorzien incidenteel.'' Zie voor verdere toelichting onder het kopje Financiën.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Analyse
Voor een uitgebreide analyse van de stand van zaken omtrent de dekking en bereikbaarheid van AED's en het aantal r-bhv'ers (dekkingsgraad) in Waadhoeke verwijs ik u naar bijgaande beleidsnotitie (bijlage 1).

Relevante cijfers
De data in de notitie zijn gebaseerd op actuele gegevens die de stichting van HartslagNu heeft ontvangen.

---

[3] [3] HartslagNu is een landelijk oproepsysteem voor reanimatie. Indien iemand 112 belt met het vermoeden van een hartstilstand, dan roept het systeem automatisch reanimatieburgerhulpverleners (r-bhv'ers) op in de buurt van het slachtoffer. Zij krijgen de opdracht om een AED op te halen of het slachtoffer te reanimeren, totdat professionele hulpverlening ter plaatse is. Het platform is ontstaan vanuit een samenwerking met de Hartstichting, het Rode Kruis, GGD GHOR en Ambulancezorg Nederland.
https://hartslagnu.nl/veelgestelde_vragen/hartslagnu/

Samenleving
In het geval van een circulatiestilstand zijn – naast een AED die betrouw- en beschikbaar is - voldoende r-bhv'ers nodig om de juiste hulp te kunnen toepassen. In onze gemeente biedt een aantal stichtingen en verenigingen reanimatie- en EHBO-cursussen en -trainingen aan om inwoners tot (reanimatie)burgerhulpverlener op te leiden. Deze instanties, dikwijls gerund door vrijwilligers, vervullen een sleutelrol in het verlenen van eerste hulp in acute noodsituaties.

Ontwikkelingen en trends
In bijlage 1 – Waadhoeke Hartveilig – een *herijking* van het gemeentelijk AED-beleid – vindt u meer informatie over de ontwikkelingen en trends die relevant zijn voor de gemeente Waadhoeke.

Alternatieven
Niet van toepassing

Vervolg
Nadat uw raad de benodigde middelen voor de uitvoering van het gemeentelijk AED-beleid beschikbaar heeft gesteld, worden de verschillende incidentele en structurele onderdelen uitgewerkt in een subsidieregeling. Zowel het herijkte beleid als de regeling worden na vaststelling gepubliceerd in het Gemeenteblad om deze in werking te laten treden. De beleidsnotitie en de regeling worden tevens breed bekend gemaakt via de lokale en sociale media en in de nieuwsbrief Dorpen en Wijken.

De subsidieregeling gaat uit van een intermediaire rol van dorps- en wijkbelangen en EHBO- en sportverenigingen; zij zullen de beschikbare structurele en incidentele subsidies moeten aanvragen en zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de AED's. Om hen hierin te ondersteunen wordt in januari 2023 een voorlichtingsbijeenkomst in samenwerking met de stichting georganiseerd.

Inwonersparticipatie
Om tijdig en op de juiste wijze hulp te kunnen bieden, is het belangrijk dat de gemeente beschikt over voldoende reanimatieburgerhulpverleners – ten minste twee procent van het aantal inwoners. Burgerhulpverlening is bij uitstek een vorm van burgerparticipatie; het AED-netwerk is afhankelijk van getrainde en geregistreerde r-bhv'ers. Zij hebben – samen met de verschillende EHBO- en sportverenigingen en dorps- en wijkbelangen – een actieve en cruciale rol in het 'hartveilig' houden van Waadhoeke.

R-bhv'ers moeten een beginnerstraining hebben gevolgd en daarnaast jaarlijks deelnemen aan een herhalingscursus, opdat hun diploma's actief blijven. Dit vraagt enige commitment en (tijds)investering van onze inwoners, maar wel met verstrekkende gevolgen – hun betrokkenheid kan letterlijk het verschil maken tussen leven en dood. Op dit moment is 1,6 procent in Waadhoeke r-bhv'er, met daarbij de kanttekening dat vanaf 1 januari 2023 veel diploma's verlopen. Om het nut en de noodzaak van burgerhulpverlening te (blijven) benadrukken, wordt vanaf januari 2023 een sociale mediacampagne gelanceerd. Zie hiervoor ook het kopje Communicatie.

Relatie met het programma Dienstverlening
Er is geen directe relatie met het programma Dienstverlening.

Relatie met het programma Ontwikkelperspectief
Het gemeentelijk AED-beleid sluit aan bij de doelstellingen van de ontwikkellijn 'Fijn leven – vitale en veerkrachtige dorpen en wijken'. Vanuit die ontwikkellijn wordt o.a. gestreefd naar (1a) optimale samenwerking met dorpen en wijken; (1a) kwalitatieve en bereikbare voorzieningen voor iedereen en (3b) een veilige en toegankelijke openbare ruimte. Met het herijkte AED-beleid wordt ingezet op een gemeentebreed dekkend netwerk van AED's die 24/7 beschik- en bereikbaar is (toegankelijk), conform geldende kwaliteitseisen wordt onderhouden (veiligheid en kwaliteit) en waarbij wordt samengewerkt met verenigingen in onze dorpen en wijken. Dit vanuit het gedachtegoed dat de gemeente en haar inwoners gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de bevordering en het behoud van de hartveiligheid.

Communicatie
Vanaf januari 2023 lanceert de gemeente een sociale mediacampagne, die in het teken staat van het nieuwe AED-beleid. De campagne is bedoeld om ruchtbaarheid te geven aan het herijkte beleid en de daaruit voortvloeiende subsidieregeling. Met de campagne wordt gepoogd inwoners, bedrijven en/of organisaties aan te sporen:

- de nog binnenhangende AED's naar buiten te verplaatsen;
- reanimatieburgerhulpverlener te worden;
- deel te blijven nemen aan de jaarlijkse opfristraining.

De eigenaren van de binnenhangende AED's en/of waarvan de levensduur van tien jaar is verstreken, zullen tevens een informerende brief ontvangen. Voor een uitgebreide toelichting op de communicatie omtrent het nieuwe AED-beleid verwijs ik u naar bijgevoegde notitie.

Financiën
Voor de uitvoering van het AED-beleid is incidenteel € 65.500 en structureel € 9.079 nodig. Het incidentele bedrag is niet in de begroting 2022 opgenomen. Uw raad wordt gevraagd dit incidentele budget te dekken vanuit de post ''onvoorzien eenmalig''. Voor de structurele kosten van € 9.079 is het bestaande budget van € 9.935 beschikbaar.

De financiering van het herijkte AED-beleid vindt in de voorliggende periode – tot en met 2025 - op incidentele basis plaats – mede omdat de vervangingsnood van een aantal AED's in de gemeente hoog is. In de loop van 2025 volgt een beleidsvoorstel om *vanaf* 2026 de dekking en kwaliteit van het AED-netwerk structureel te borgen; deze structurele borging zal naar verwachting in de Kadernota 2026 aan bod komen.

Juridisch kader

- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Algemene wet bestuursrecht (Awb)
- Notitie Waadhoeke Hartveilig – het gemeentelijk AED-beleid

Bijlagen
Bijlage 1: Beleidsnotitie Waadhoeke Hartveilig – een *herijking* van het gemeentelijk AED-beleid 2022-2025

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2022-11-004809

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 15 november 2022;

B E S L U I T

1. De notitie Waadhoeke Hartveilig – een herijking van het gemeentelijk AED-beleid 2022-2025 conform vast te stellen.
2. De incidentele kosten ad € € 65.500 voor uitvoering van het gemeentelijk AED-beleid te dekken ten laste ‘’onvoorzien incidenteel’’.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 december 2022,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
26/01/2023 15:00:13 CET
Id: 79e75f7f-60f2-48ed-b13a-767fcca4d923
Auth: Scribble

, voorzitter

Signed By: Koster, R. <r.koster@waadhoeke.nl>
20/01/2023 13:46:46 CET
ID: 79e75f7f-60f2-48ed-b13a-767fcca4d923
Auth: Scribble

griffier

Dit document is digitaal ondertekend.